

Seminář

Vakcinace proti onemocnění COVID-19

současný pohled

Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR

20. 11. 2023

Očkování a odpovědnost státu

JUDr. Vladana Vališová, LL.M.

- Prosinec 2020 – ministr Blatný v PS:

*„I když se nejedná o povinné očkování a nebude se jednat o povinné očkování, **stát přebírá garanci za toto očkování.**“*

- § 2 zákona č. 569/2020 Sb.:

*„**Stát nahradí** osobě, která se nechala očkovat léčivým přípravkem podle § 1 odst. 1, **újmu** způsobenou očkováním léčivým přípravkem podle § 1 odst. 1, **došlo-li** následkem tohoto očkování **k zvlášt' závažnému ublížení na zdraví očkovaného**, vytrpění bolesti, ztrátě na výdělku nebo ztížení společenského uplatnění. Pro posouzení této újmy a rozsah náhrady se použije zákon č. 116/2020 Sb., o náhradě újmy způsobené povinným očkováním, obdobně.“*

- O žádosti rozhoduje Ministerstvo Zdravotnictví ČR (MZd)
- Vysoká náročnost sepisu žádosti:
 - dokonalý popis újmy
 - dokládání znaleckých posudků
 - odůvodnění výše požadované částky
 - finanční náročnost odborné pomoci

Pojem „zvlášť závažné ublížení na zdraví“

- Pojem nemá legální definici
- Interpretace pojmu ze strany MZd dle rozsudku NS z 27. 6. 2019, sp. zn. 25 Cdo 4210/2018
 - Rozsudek se týká sekundárních obětí, nikoli poškozených

Příčinná souvislost

- Prokázání 100% příčinné souvislosti je nereálné
- § 3 zák. č. 116/2020 Sb. – domněnka příčinné souvislosti
- Vyhláška č. 483/2021 Sb., o následcích povinného očkování

Určení výše náhrady újmy

- Bolestné
- Ztížení společenského uplatnění
 - Metodika Nejvyššího soudu k § 2958 OZ?
- Ztráta na výdělku

Stát neodškodňuje duševní útrapy poškozeného

- § 2894 odst. 2 OZ:

„povinnost odškodnění nemajetkové újmy musí být ... stanovena zvláštním zákonem“

- Nález Ústavního soudu ze dne 9. 2. 2021, sp. zn. II. ÚS 1564/2020
 - Princip plné náhrady újmy, tedy i duševních útrap

Sekundární oběti se neodškodňují

- Naopak od zák. č. 116/2020 Sb.
- Naopak od OZ

Sekundární oběti se neodškodňují

- Údaje o hlášených podezření na úmrtí po vakcinaci proti covidu-19 získané na základě dotazu novinářů z projektu Mainstream ze dne 4. 7. 2023 podle zák. č. 106/1999 Sb.:

Vakcína	Počet hlášených podezření na úmrtí
Comirnaty	118
Moderna/Spikevax	25
A/Z Vaxzevria	40
Janssen	90
Celkem	192

Kvalifikace osob, které rozhodují o žádosti

- § 6 odst. 1 zákona č. 116/2020 Sb.:

*„Ministerstvo **může** pro posouzení složitých případů ustavit nezávislou odbornou komisi.“*

- § 6 odst. zákona č. 116/2020 Sb.:

Členy nezávislé odborné komise jsou vždy

- *Zástupce MZd, který je zdravotnickým pracovníkem*
- *Nejméně 2 zdravotníci z příslušného oboru zdravotní péče*
- *právník*

Dále právní úprava neřeší

- Otázky nákladů spojených s uplatněním nároku
- Náklady na výživu pozůstalých
- Odškodnění postiženého dítěte, jehož matka byla během těhotenství očkovaná
- Odškodnění toho, kdo se nakazil od osoby, která byla očkovaná
- Odškodnění dítě, které se narodilo matce, jež se nakazila od očkovaného
atd.

- Vyočkovaných povinných vakcín ročně 700 000
- Průměrný počet závažně poškozených ročně* 5 (až 70)
- Vyočkovaných covid vakcín** cca 19 000 000
- Závažně poškozených vakcínami proti covidu 136 (až 1 900)?

*prof. Prymula v https://www.denik.cz/z_domova/roman-prymula-cesi-maji-nizsi-prah-bolestivosti-nez-cinane-20170422.html

V případě zpomalení psychomotorického vývoje dítěte se svého času jednalo až o 70 případů za rok.

** <https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/vakcinace-cr>

- Informace MZd dle zák. č. 106/1999 Sb. ve vztahu k odškodnění podle zák. č. 569/2020 Sb. na základě žádosti z 21. 9. 2023*:
 - Počet žádostí **117**
 - Počet odškodněných **0**
- **Důsledek: poškození jsou nuceni domáhat se nároku soudní cestou**

* <https://www.mzcr.cz/zadost-o-informace-ze-dne-21-9-2023/>

- Systém odškodňování újmy způsobené očkováním evidentně není v ČR nastaven správně.
- Článek 24 Úmluvy o lidských právech a biomedicíně:
*„Osoba, která utrpěla újmu způsobenou zákrokem, má **nárok na spravedlivou náhradu škody** za podmínek a postupů stanovených zákonem.“*

Co poškození potřebují

- Pomoc
- Změnu právního rámce
 - Požadavek na zvlášť závažné ublížení na zdraví nahradit – ve smyslu OZ
 - Postačit by měla pravděpodobnost příčinné souvislosti
 - Zjednodušení podávání žádosti o náhradu újmy
 - Nejprve rozhodovat o přiznání náhrady, pak teprve o její výši
 - Odškodnění duševních útrap poškozeného
 - Systém alespoň částečné okamžité podpory pro poškozené
 - Změna přístupu k poškozeným – nejsou „protistranou“
 - Rozšíření vyhlášky č. 483/2021 Sb., o následcích povinného očkování
 - V případě zákona č. 569/2020 Sb. odškodňování sekundárních obětí
 - O žádosti by měly rozhodovat kvalifikované osoby

Očkování a odpovědnost státu

JUDr. Vladana Vališová, LL.M.

valisova@akvalisova.cz